طالب جنګیالي د سولې د خبرو په اړه یوه خوله نه دي

Author: Maiwand Safi

په ختیځو سیمو کې یو شمېر یاغیان د جګړې بندېدو ته چمتو دي.

په افغانستان کې د آی ډبلیو پي آر د خبریال، میوند ساپي لیکنه

تردې څو اوونیو پورې د طالب جنګیالي په توګه محمد ګل ټینګه عقېده درلوده چې د ناتو ځواکونو په وړاندې جګړه دخدای (ج) امر دی او تغییر نه منونکې ده.

اوس د هغه نظر ددې خبرونو په اورېدلو له شک سره مخامخ شوی، چې طالبان له متحده ایالتونو سره خبرې اترې پیلوي.

محمد ګل آی ډبلیو پي آر ته وویل: «[په دې خبره] زما سر نه خلاصیږي. بهرنیانو پر دې هېواد یرغل وکړ. زموږ انډیوالانو خپل ژوند له لاسه ورکړ، شهیدان شول. خو اوس له امریکایانو سره د سولې خبرې کیږي. ما عقل له لاسه ورکړی (تلولی یم). نه پوهیږم چې دا جګړه سمه ده او که ناسمه.»

د افغان پلازمینې، کابل، شمال ختیځ ته د کاپیسا ولایت د تګاب د ولسوال اوسیدونکي، دې یاغي وویل، د سولې د خبرو خبرونه د هغه په څېر طالب غړو ته یو ټکان دی. هغوی حیران دي چې که دا جګړه جهاد دی، نو د غورځنګ مشران ولې له «کافرو» سره خبرو اترو ته کښیني.

هغه وویل: «طالب مشران باید ددې پوښتنو ځواب ووایي.»

د اوون په پای کې داسې خبرونه خپاره شول چې طالبانو د سیاسي دفتر د پرانیستلو لپاره قطر ته یو پلاوی استولی دی او د متحده ایالتونو له چارواکو سره یې د رسمي خبرو اترو د پیلولو په موخه لیدلي کتلي دي. په همدې وخت کې افغان حکومت اعلان وکړ چې هغوی په سعودي عربستان کې له طالبانو سره مستقیما خبرې پیلوي.

له یو څه وخته راهیسې په کاپیسا کې، چې زیات شمېر طالبان پکې مېشت دی، د قطر د سولې د راتلونکو خبرو اترو خبرونه اورېدل کیږي. ښکاري چې یو شمېر طالبان د وسلو ایښودلو ته چمتو وي، په داسې حال کې چې یو شمېر نور غواړي جګړې ته دوام ورکړي او هیڅ راز روغه جوړه ونه مني.

د طالبانو یو غړي، مولوي طارق وویل: «کله چې د سولې د خبرو اوازې خپرې شوې، څلوېښتو طالبانو خپلې وسلې کېښودې. نور اته ویشت تنه بهرنیان او د افغانستان د نورو سیمو اوسیدونکي له سیمې ووتل.» هغه زیاته کړه، د یاغیانو قوماندانان د تشې د ډکولو لپاره «د لیکو د بیا تنظیم په هڅو لګیا دي.»

د کاپیسا ولایت د اله سای د ولسوال ولسوال، ملا محمد وویل، د سولې خبرو پر سیمې زیات اغېز وکړ.

هغه وویل: «له هغه مهاله چې د سولې د خبرو اترو خبرونه خپاره شول، ددې سیمې زیات شمېر منځلاري طالبان په بشپړ ډول بدل شول. د ملي اردو او بهرنیو سرتیرو په وړاندې نور د پخوا په څېر بریدونه، نه کوي.»

نوموړي چارواکي زیاته کړه، هغه یاغي ډلې، چې د «حقاني له شبکې» سره تړاو لری، یا هغه یو شمېر یاغیان چې افغانان نه دي، د خبرو له بهیر سره مخالف دي.

حقاني ډله د طالبانو متحده ډله ده چې د پاکستان له شمال لویدیځي سیمې څخه فعالیت کوي.

د تګاب د ولسوال، عبدالحکیم اخونزاده په وینا د حقاني تر مشر لاندې یاغیان «له امریکایانو سره خبرو اتر ته چمتو نه دي.»

په داسې حال کې چې افغانان د جګړې پای ته تږی دي، زیات شمېر خلک په ۱۹۹۶ – ۲۰۰۱ کلونو کې د طالبانو د واکمن پر مهال له اسلام څخه د هغوی د سخت تعبیر له امله بېرته سیاسي بهیر ته د طالبانو له راستنېدو ډاریږي.

افغان رسنیو په اسلام آباد کې د طالبانو د پخواني سفیر، عبدالسلام ضعیف له خولې، چې د ګوانتنامو بند یې هم تېر کړی، لیکلي، پخواني سخت قوانین د هغه مهال خبره وه او اوس غورځنګ نه غواړي هغسې سخت قوانین پلي کړي.

هرڅوک پر دې نه قانع کیږي، چې ګوندې طالبان دې بدلون ومومي. د کاپیسا یو دولتي کارکوونکي له یاغیانو سره د معاملې له امله د سخت حالت وړاند وینه وکړه.

هغه وویل: «کورن جګړه به بیا پیل شي، طالبان به افراطیت بېرته راوړي او ښځې به له زده کړې پرته د کورونو دننه پاتې شي. د اوسني حکومت کارکوونکي به له سختې سزا سره مخامخ شي.خلک به له هېواده ووځي. [د تېرو لسو کلونو] لاسته راوړنې به پر اوبو لاهو شي.»

Topic: Conflict

Source URL: https://iwpr.net/ps/global-voices/%D8%B7%D8%A7%D9%84%D8%A8-%D8%AC%D9%86%DA%AB%D9%8A%D8%A7%D9%84%D9%8A-%D8%AF-%D8%B3%D9%88%D9%84%DB%90-%D8%AF-%D8%AE%D8%A8%D8%B1%D9%88-%D9%BE%D9%87-%D8%A7%DA%93%D9%87-%D9%8A%D9%88%D9%87-%D8%AE%D9%88%D9%84%D9%87-%D9%86%D9%87-%D8%AF%D9%8A